

szeregu tematów poruszono też wartości ascetyczne poświęcenia się Maryi, teologiczne (przez Maryję pewniejsze jest oddanie się Bogu) i psychologiczne (gdyż uczuciowo jest bliższe i łatwiejsze). Encyklika A. C. R. mimo teoretycznego charakteru za punkt wyjścia bierze tradycję i wiarę, a dając głębokie uzasadnienie teologiczne uszlachetnia formy kultu. Głębokie przemyślenie encykliki A. C. R. tłumaczy fakt dlaczego Kościół dziś wkroczył w fazę mariologiczną.

Kraków

ZOFIA ORAWA

O. Franciszek Malaczyński OSB, Tyniec

POPRAWIONY TEKST LITANII LORETAŃSKIEJ

W numerze 3 naszego pisma z roku 1958 ogłosiłem artykuł „O nowy przekład Litanii Loretańskiej”. Artykuł zwracał uwagę na konieczność poprawienia przekładu szeregu wezwań, które wskutek zmian języka polskiego są błędnie rozumiane i komentowane.

Dyrektwy Stolicy Świętej domagają się zastosowania w tekstach rytuału współczesnego języka literackiego zrozumiałego dla wiernych. W tym duchu opracowano teksty nowego rytuału dla Polski i litanii, które stanowią jego część. Ze względu na największą popularność Litanii loretańskiej; poprawienie jej tekstu wymagało zainteresowania tą sprawą szerszego kręgu osób. To właśnie było celem artykułu.

Wszyscy księża, którzy po opublikowaniu tego artykułu napisali do redakcji, uznawali potrzebę zmian. Oto kilka opinii:

Proboszcz z diecezji katowickiej:

„Z prawdziwym zadowoleniem przeczytałem w ostatnim numerze Waszego czasopisma artykuł „O nowy przekład Litanii loretańskiej”. Ucieszyłem się bardzo, że nareszcie ktoś poruszył tę sprawę. Sam już chciałem prosić Was o poruszenie tej sprawy. Przecież nasze trzy inwokacje „Naczynie duchowne“, „Naczynie poważne“, „Naczynie osobliwego nabożeństwa“ były słowami bez jakiegokolwiek zrozumienia...”

Proboszcz z diecezji krakowskiej:

„Zmiany jakie Ojciec proponuje w Litanii loretańskiej bardzo słuszne i konieczne... Wiele takich „osobliwości“ mamy w naszym życiu obrzędowym, które oby za przyczyną wszystkich świętych Janów podczas nowego pontyfikatu w dalszym ciągu były usuwane z korzyścią duchową dla wiernych“.

Kapłan — jubilat b. diecezji łuckiej:

„Z prawdziwą radością przeczytałem artykuł „O nowy przekład Litanii loretańskiej“. Może Bóg miłosierny pobłogosławi Ojcu i uda mu się zwalczyć bezmyślny upór miłośników starego języka. Tyle szkody wyrządzili sprawie Bożej“.

Podobnie inni.

Piszący na ogół proponowali zmiany dalej idące. Np.: Tłumaczenie „Virgo“ stale przez „Dziewica“. Całkowite usunięcie wyrazu „Naczynie“. Proponowano także inne ujęcia słowne. Zwrócono uwagę, że polski tekst

Litanii loretańskiej aprobowany 30. VII. 1820 przez Kongregację Odpustów, w wielu wypadkach pokrywa się z propozycjami artykułu.

Serdecznie dziękuję wszystkim czytelnikom, którzy zabrali głos w poruszanej sprawie. Dziękuję tym, którzy zwrócili uwagę na sformułowania błędne, tym którzy wysunęli dodatkowe propozycje i tym którzy dali świadectwo, że autor nie jest odosobniony w swoich postulatach.

Zebrany materiał przekazano Komisji Liturgicznej Episkopatu, która zajęła się ustaleniem poprawek.

Przewodniczący Komisji Liturgicznej zwrócił się do wszystkich Księża Biskupów Ordynariuszów z prośbą o wyrażenie swojej opinii. Zwrócono się również z ankietą do literatów grupujących się koło „Tygodnika Powszechnego“, przede wszystkim do praktykujących katolików, którzy sami często Litanię loretańską odmawiają i mogą ją ocenić nie tylko ze stanowiska znawców języka, lecz także ze stanowiska modlącego się katolika. Nadesłane opinie przedyskutowano na zebraniu w redakcji. Wszyscy uczestnicy ankiety uznali potrzebę zmian i po dyskusji opowiedzieli się za brzmieniem ustalonym już poprzednio przez Komisję Liturgiczną, doradzając jednak większą swobodę tłumaczeń. Komisja Liturgiczna wzięła pod uwagę materiał zebrany w ankietach, a także szereg współczesnych przekładów Litanii loretańskiej na języki europejskie. W oparciu o ten bogaty materiał ustaliła propozycje zmian i przedstawiła je Konferencji Plenarnej Episkopatu, która ostatecznie ustaliła brzmienie wezwań.

W ten sposób spełniło się życzenie wyrażone w zakończeniu artykułu z 1958 r. „aby Litania loretańska niosła wiernym rzetelną wiedzę o przymiotach Matki Bożej i stanowiła element rozumnej służby Bożej“.

Ustalony przekład publikujemy poniżej w zestawieniu z tekstem łacińskim.

LITANIA LORETAŃSKA

Kyrie, eleison.
 Christe, eleison.
 Kyrie, eleison.
 Christe, audi nos.
 Christe, exaudi nos.
 Pater de caelis, Deus,
 miserere nobis.
 Fili, Redemptor mundi, Deus,
 miserere nobis.
 Spiritus Sancte, Deus,
 miserere nobis.
 Sancta Trinitas, unus Deus,
 miserere nobis.
 Sancta Maria, ora pro nobis.
 Sancta Dei Genetrix,
 Sancta Virgo virginum,
 Mater Christi,
 Mater divinae gratiae,
 Mater purissima,
 Mater castissima,
 Mater inviolata,
 Mater intemerata,
 Mater amabilis,
 Mater admirabilis,
 Mater boni consilii,
 Mater Creatoris,

Kyrie, elejson.
 Chryste, elejson.
 Kyrie, elejson.
 Chryste, usłysz nas.
 Chryste, wysłuchaj nas.
 Ojcze z nieba, Boże,
 zmiłuj się nad nami.
 Synu, Odkupicielu świata, Boże,
 zmiłuj się nad nami.
 Duchu Święty, Boże,
 zmiłuj się nad nami.
 Święta Trójco, Jedyne Boże,
 zmiłuj się nad nami.
 Święta Maryjo, módl się za nami.
 Święta Boża Rodzicielko,
 Święta Panno nad pannami,
 Matko Chrystusowa,
 Matko łaski Bożej,
 Matko nieskalana,
 Matko najczystsza,
 Matko dziewicza,
 Matko nienaruszona,
 Matko najmiłsza,
 Matko przedziwna,
 Matko dobrej rady,
 Matko Stworzyciela,

Mater Salvatoris,
 Virgo prudentissima,
 Virgo veneranda,
 Virgo praedicanda,
 Virgo potens,
 Virgo clemens,
 Virgo fidelis,
 Speculum iustitiae,
 Sedes sapientiae,
 Causa nostrae laetitiae,
 Vas spirituale,
 Vas honorabile,
 Vas insigne devotionis,
 Rosa mystica,
 Turris Davidica,
 Turris eburnea,
 Domus aurea,
 Foederis arca,
 Janua caeli,
 Stella matutina,
 Salus infirmorum,
 Refugium peccatorum,
 Consolatrix afflictorum,
 Auxilium Christianorum,
 Regina Angelorum,
 Regina Patriarcharum,
 Regina Prophetarum,
 Regina Apostolorum,
 Regina Martyrum,
 Regina Confessorum,
 Regina Virginum,
 Regina Sanctorum omnium,
 Regina sine labe originali
 concepta,
 Regina in caelum assumpta,
 Regina sacratissimi Rosarii,
 Regina pacis,
 Regina Poloniae,
 Angus Dei, qui tollis peccata
 mundi, parce nobis, Domine.

 Angus Dei, qui tollis peccata
 mundi, exaudi nos, Domine.

 Angus Dei, qui tollis peccata
 mundi, miserere nobis.

Matko Zbawiciela,
 Panno roztropna,
 Panno czcigodna,
 Panno wslawiona,
 Panno možna,
 Panno łaskawa,
 Panno wierna,
 Zwierciadło sprawiedliwości,
 Stolico mądrości,
 Przyczyno naszej radości,
 Przybytku Ducha Świętego,
 Przybytku chwalebny,
 Przybytku sławny pobożności,
 Różo duchowna,
 Wieżo Dawidowa,
 Wieżo z kości słońiowej,
 Domie złoty,
 Arko przymierza,
 Bramo niebieska,
 Gwiazdo zaranna,
 Uzdrawienie chorych,
 Ucieczko grzesznych,
 Pocieszycielko strapionych,
 Wspomożenie wiernych,
 Królowo Aniołów,
 Królowo Patriarchów,
 Królowo Proroków,
 Królowo Apostołów,
 Królowo Męczenników,
 Królowo Wyznawców,
 Królowo Dziewic,
 Królowo wszystkich Świętych,
 Królowo bez zmayı pierworodnej
 poczęta,
 Królowo wniebowzięta,
 Królowo Różańca świętego,
 Królowo pokoju,
 Królowo Polski,
 Baranku Boży, który gładzisz
 grzechy świata, przepuść nam
 Panie.
 Baranku Boży, który gładzisz
 grzechy świata, wysłuchaj nas,
 Panie.
 Baranku, Boży, który gładzisz
 grzechy świata, zmiłuj się nad
 nami.

Tekst aprobowany

Warszawa, dnia 22 stycznia 1961 r.

† Stefan Kardynał Wyszyński

KOMISJA LITURGICZNA EPISKOPATU

W A. A. S. LII (1960) Nr 14 pag 987 zawarty jest następujący dekret:
SACRA CONGREGATIO RITUUM

Laudibus in blasphemiarum reparationem nova additur invocatio.

URBIS et ORBIS

Sanctissimus Dominus noster Ioannes Divina Providentia Pp. XXIII, in Audientia diei 12 Octobris mensis anno 1960 infrascripto Sanctorum Rituum Congregationis Cardinali Praefecto concessa, statuere benigne dignatus est, ut laudibus in blasphemiarum reparationem, quae incipiunt *Benedictus Deus*" (italice: „Dio sia Benedetto”), addatur invocatio: „Benedictus Sanguis eius pretiosissimus (italice: „Benedetto il suo Preziosissimo Sanguis” et quidem post invocationem „Benedictum Cor eius Sacratissimum”.

Quibuslibet contrariis nihil obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus Sacrae Rituum Congregationis, die 12 mensis Octobris, anno 1960.

† C. Card. CICOGNANI, Ep.
Tusculanus, Praefectus

Henricus Dante, a Secretis.

W polskim tekście po wezwaniu

NIECH BĘDZIE UWIELBIONE NAJŚWIĘTSZE SERCE JEZUSOWE
należy dodać

NIECH BĘDZIE UWIELBIONA JEGO KREW NAJDROŻSZA

Równocześnie przypomina się, że wezwanie

NIECH BĘDZIE POCHWALONE JEJ CHWALEBNE WNIEBOWZIĘCIE
dodaje się po wezwaniu

NIECH BĘDZIE POCHWALONE IMIĘ MARYI DZIEWICY I MATKI
a nie przed nim.

Ks. Tadeusz Szwagrzyk, Kraków

SAMOBÓJSTWO I POGRZEB KOŚCIELNY

W Kościele Katolickim samobójstwo pojęte jako odebranie sobie życia w sposób zamierzony na własną rękę było i jest w zasadzie potępione. Kościół wychodzi tu z założenia, że prawo człowieka do własnego życia nie sięga samounicestwienia.

Problem samobójstwa jest wciąż aktualny i poświęca się mu coraz więcej uwagi. Interesuje on nie tylko Kościół. Zajmują się nim także uczeni: lekarze, socjologowie, prawnicy...

Z danych statystycznych wynika, że do samobójstwa dochodzi dość często w stanie mniejszych czy większych zaburzeń psychicznych, występujących czy to pod postacią wyraźnej choroby psychicznej, psychozy depresyjnej, czy też stanu afektywnego. Nie małą rolę odgrywa też tu alkoholizm.

Czasem jednak targnięcie się na własne życie bywa zupełnie niespodziewane dla otoczenia i wydaje się, że nie było powodów do takiego rozpaczliwego kroku. Dopiero dokładniejsze zbadanie warunków, w których popełnione zostało samobójstwo oraz analiza osobowości samobójcy wykazują, że był on niezrównoważony, impulsywny, bardzo wrażliwy i drażliwy, tak że nawet drobne konflikty i nieporozumienia działały na